

İlgili Kanun / Madde
4857 S.İşK/18-21

T.C
YARGITAY
9.HUKUK DAİRESİ

Esas No: 2007/7965
Karar No: 2007/10625
Tarihi: 16.04.2007

- SEKTÖRDE YAŞANAN KRİZ
- İŞLETMEYİ ETKİLEYEN OBJEKTİF NEDEN
- GEÇERLİ FESİH

ÖZETİ: Ekim 2005 ayında özellikle davalı işyerinin bulunduğu bölgede kuş gribi vakası yaşandığı, davalı işletmenin hizmet verdiği beyaz et sektöründe bu olay sonrası, üretimi yapılan yumurta ve civcivde itlaf çalışmaları yaşandığı, bu kriz sonrası işverenin hayvan kesiminde %25, hayvan ağırlığında %30 civarlarında azalma olduğu, buna paralel olarak üretilen malların fiyatlarında da önemli ölçüde azalmalar olduğu, işverenin ekonomik olarak etkilendiği, işverenin bu kriz sonrası öncelikle ücretsiz izin uygulamasına geçtiği, ancak ekonomik krizin devam etmesi nedeni ile istihdam edilen işçilerden %10'una tekabül eden oranda işçi çıkarma yoluna gittiği anlaşılmaktadır. Kuş gribi sonrası, üretimde, fiyatlarda ve satışlarda azalma, işletmeyi ve işyerini etkileyen objektif nedenlerdir. Bu objektif nedenler sonunda feshin zorunlu hale geldiği sabittir. Krizin etkileri alınan bilirkişi raporu ile belirlenmiştir. İş sözleşmesinin feshi, işetmeden ve işyerinden kaynaklanan geçerli nedene dayanmaktadır. Davanın reddi yerine yazılı şekilde kabulü hatalıdır.

DAVA; Davacı, iş sözleşmesinin geçerli neden olmadan fesih edildiğini belirterek feshin geçersizliğini ve işe iadesine karar verilmesini istemiştir

Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiştir. Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

İş sözleşmesinin davalı işveren tarafından geçerli neden olmadan ve sendikal nedenle feshedildiğini belirten davacı işçi, feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı işveren vekili, feshin işletme gereklerine dayandığını, sendikal neden bulunmadığını, davacının üretim temizliği elemanı olarak görev yaptığını, 07.10.2005 tarihinde Manyas ilçesinde kuş gribi görüldüğünün belirtilmesi üzerine yurt çapında panik yaşandığını ve tavuk satışlarının yüzde 10 kadar düştüğünü, bu kriz neticesinde devletçe önlemler alındığı ve etkilenen firmaları devlet borçlarının ertelediğini, işvereninde etkilendiğini ve kapasitesini düşürdüğünü, işçi çıkarma yerine önce 2 ay ücretsiz izin uygulaması başlatıldığını, Kurumlara toplu işçi çıkarılacağından önceden bildirildiğini, önlemler alındığını, davacıya ihtiyaç olmadığı halde istihdamının önce sağlandığını, davacının ücretsiz izin uygulamasını kabul etmediğini, feshin kaçınılmaz kıldığını, davacının işe iade davası açarken, kıdem ve ihbar tazminatının tahsili amacı ile ilamsız icra takibi yaptığını, kötü niyetli olduğunu, aynı zamanda kötü niyetli olarak işyeri yöneticileri hakkında suç duyurusunda bulunduğunu, sektörde yaşanan kriz nedeni ile iş sözleşmesinin feshedildiğini, davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece, davalı işverenin 2005 yılı ekim ayında patlak veren kuş gribi vakası nedeni ile faaliyet alanı olan beyaz et sektöründeki krizi öne sürerek, davacı ve akabinde çok işçinin iş sözleşmelerini feshettiği, ancak krizin etkilerinin tam anlamı ile belirlenmeden çıkarma yoluna gidildiği, her ne kadar ücretsiz izin uygulamasına gittiği savunulmuş ise de ücretsiz izne gönderilen işçilerin de izin dönüşü iş sözleşmelerinin feshedildiği, işyerinde faaliyetin devam ettiği, feshin son çare olması ilkesine uyulmadığı, ileri sürülen fesih nedeninin inandırıcı olmadığı, davacının kıdemi ve daha önceki emsal kararlar dikkate alındığında işe iade ve tazminat talebinin kabulü gerektiği gerekçesi ile davanın kabulüne karar verilmiştir.

4857 Sayılı İş Kanunu'nun 18. maddesinde iş sözleşmesinin işveren tarafından işletmenin, işyerinin ve işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanılarak feshedilebileceği düzenlenmiştir. İşletmeyi veya işyerini etkileyen objektif nedenlerle ortaya çıkan işgücü fazlalığı sonucunda, işçinin işyerinde çalışma olanağı ortadan kalkmış ise fesih için geçerli bir sebebin varlığından söz edilir. İşveren amaç ve içeriğini belirlemekte serbest olduğu işletmesel kararlar alabilir. Ancak, işletmesel karar sonucunda, tedbir olarak düşünülen feshin zorunlu hale gelmiş olması gerekir.

Dosya içeriğine ve keşif sonrası alınan bilirkişi raporuna göre, Ekim 2005 ayında özellikle davalı işyerinin bulunduğu bölgede kuş gribi vakası yaşandığı, davalı işletmenin hizmet verdiği beyaz et sektöründe bu olay sonrası, üretimi

Yargıtay Kararları

yapılan yumurta ve civcivde itlaf çalışmaları yaşandığı, bu kriz sonrası işverenin hayvan kesiminde %25, hayvan ağırlığında %30 civarlarında azalma olduğu, buna paralel olarak üretilen malların fiyatlarında da önemli ölçüde azalmalar olduğu, işverenin ekonomik olarak etkilendiği, işverenin bu kriz sonrası öncelikle ücretsiz izin uygulamasına geçtiği, ancak ekonomik krizin devam etmesi nedeni ile istihdam edilen işçilerden %10'una tekabül eden oranda işçi çıkarma yoluna gittiği anlaşılmaktadır. Kuş gribi sonrası, üretimde, fiyatlarda ve satışlarda azalma, işletmeyi ve işyerini etkileyen objektif nedenlerdir. Bu objektif nedenler sonunda feshin zorunlu hale geldiği sabittir. Krizin etkileri alınan bilirkişi raporu ile belirlenmiştir. İş sözleşmesinin feshi, işetmeden ve işyerinden kaynaklanan geçerli nedene dayanmaktadır. Davanın reddi yerine yazılı şekilde kabulü hatalıdır.

4857 sayılı İş Yasasının 20/3 maddesi uyarınca Dairemizce aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan gerekçe ile;

1. Mahkemenin kararının **BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA**,
2. Davanın **REDDİNE**,
3. Harç peşin alındığından yeniden alınmasına yer olmadığına,
4. Davacının yapmış olduğu yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına, davalının yaptığı 35.00-YTL yargılama giderinin davacıdan tahsili ile davalıya ödenmesine,
5. Karar tarihinde yürürlükte bulunan tarifeye göre 450-YTL ücreti vekaletin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,
6. Peşin alınan temyiz harcının isteği halinde davalıya iadesine, Kesin olarak 16.04.2007 gününde oybirliği ile karar verildi.